

Het Earth Charter – een volksmanifest

Maurice F. Strong is geboren en getogen in Canada. Hij heeft meer dan dertig jaar leidinggevende functies vervuld in het bedrijfsleven, bij de overheid en internationale organisaties. De heer Strong onderhoudt al heel lang nauwe banden met China, van zowel familiale als zakelijke en officiële aard; hij is de stichter en eerste medevoorzitter van het Canada-China Business Council. Tot zijn huidige functies behoren: vice-secretarisgeneraal en speciaal adviseur van het Secretary General of the United Nations, president van het Council of the University for Peace, adviseur internationale zaken voor het State Environmental Protection Agency of China, en Founding Chairman Emeritus van de Earth Council Alliance. De heer Strong is Member of the Queen's Privy Council voor Canada. Tot de onderscheidingen die hij mocht ontvangen, behoren die van Companion of the Order of Canada, de Zweedse Koninklijke Orde van de Poolster, de Braziliaanse Nationale Orde van het Zuiderkruis, de Tyler Environmental Prize en de Blue Planet Prize. Er zijn hem 53 eredoctoraten verleend. Hij is Earth Charter Commissioner en speelde een leiderschapsrol in de historie van het Earth Charter.

De eerste presentatie van het Earth Charter was in juni 2000 te Den Haag en werd bijgewoond door Hare Majesteit Koningin Beatrix van Nederland. Het was een mijlpaal voor de wereldwijde volksbeweging die opriep de uitdaging aan te gaan die de regeringen op de Earth Summit van 1992 in Rio de Janeiro nog niet hadden aangedurfd. In de vijf jaar die sindsdien verstreken zijn, heeft het Earth Charter Initiative een groeiende achterban verworven van mensen uit de hele wereld die van harte de principes van het Earth Charter als richtlijnen voor hun eigen acties hebben aanvaard.

Het Earth Charter werd geboren uit het groeiende, verontrustende besef dat de wereld zich bleef ontwikkelen op een manier die niet tot duurzaamheid leidde, ondanks ons toegenomen inzicht in de in 1972 in Stockholm gesignaleerde gevaren voor de menselijke toekomst, en ondanks ons in de jaren tachtig eveneens aanzienlijk toegenomen vermogen om deze gevaren met

succes het hoofd te bieden. Als we dan al zoveel meer weten over de aard en omvang van de problemen waar we voor staan, en duidelijk in staat zijn om de maatregelen te nemen die nodig zijn om over te schakelen op duurzame ontwikkeling, waarom doen we dat dan niet op de vereiste schaal? Voor het nemen van die maatregelen is motivatie nodig, en de motivatie van het volk is de motor die de politieke wil van regeringen aandrijft.

Het werd duidelijk dat de wereldleiders op de Earth Summit in Rio de Janeiro in 1992 niet voldoende door de motivatie van hun achterban gestimuleerd waren om in te gaan op mijn voorstel, gebaseerd op de aanbeveling van de Commission-Brundtland en uitgebreid overleg met anderen, om te gaan onderhandelen over een beginselverklaring: een Earth Charter dat het gedrag van volkeren en naties jegens de aarde en jegens elkaar zou moeten aansturen.

Na de Earth Summit startte een groep verontruste mensen een proces om tot een manifest te komen waarin het volk zich zou uitspreken ten gunste van een verzameling principes, bedoeld om de veiligheid en duurzaamheid van het leven op aarde te verzekeren. Ruud Lubbers, toen minister-president van Nederland, verzekerde zich van de medewerking van Michail Gorbatsjov om een kleine en toch voldoende representatieve groep te

© LYDIA VAN MARESSING

vormen om dit proces te begeleiden. Onder leiding van professor Steven C. Rockefeller vond over de hele wereld uitgebreid en uitputtend overleg plaats, wat leidde tot een brede consensus over het ontwerpen van een Earth Charter dat de voor een duurzame toekomst noodzakelijke, fundamentele morele en ethische principes moest bevatten. Overeenstemming hierover werd in mei 2000 bereikt op het hoofdkwartier van de United Nations Educational, Science, and Cultural Organisation te Parijs, waarna de officiële presentatie in Den Haag volgde.

Het Earth Charter heeft de impuls gegeven voor een wereldwijde beweging die de afgelopen vijf jaar steeds krachtiger is geworden. Er zijn letterlijk duizenden organisaties bij betrokken, die actief zijn op zeer plaatselijke tot nationale schaal, zoals de US Conference of Mayors, en grote internationale organisaties als de World Conservation Union (IUCN). Alle organisaties die zich voor het Earth Charter hebben uitgesproken, en ook de talloze privé-personen die dat hebben gedaan, zijn geregistreerd bij een klein Earth Charter Initiative International Secretariat onder de bezielende en toegewijde leiding van Mirian Vilela.

Door deze activiteiten is een steeds invloedrijker achterban voor het Earth Charter ontstaan, waartoe ook vele wereldleiders behoren. Er is nog niet geprobeerd om het Earth Charter officieel door de Verenigde Naties te laten erkennen, maar de erkenning en steun van leden van de Verenigde Naties en vertegenwoordigers van andere internationale organisaties blijft groeien. Het Charter is ook opgenomen in de leerstof van scholen en universiteiten, en verder in de programma's van allerlei jeugdorganisaties. Vooral jongeren beschouwen het Earth Charter als een zeer belangrijke wegwijzer naar een toekomst zoals zij die ambiëren.

Dit te rechter tijd verschenen boek vertelt het verhaal van de acties die het Earth Charter hebben getransformeerd tot een mondiale beweging die blijft groeien, en dat ook moet doen, als inspiratiebron voor de toewijding en vastbeslotenheid waarmee mensen zich overal ter wereld inzetten om de aarde een veilig en bewoonbaar thuis te laten blijven voor alle mensen en de andere levensvormen waarmee we haar delen. Zoals dit boek laat zien, hebben we de afgelopen vijf jaar buitengewoon beoedigende vorderingen gemaakt. Maar zolang niet een wereldwijde meerderheid van mensen en organisaties haar motieven baseert op de principes zoals vastgelegd in het Earth Charter, is ons werk nog niet gedaan. ●